UABDIVULGA
REVISTA DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

ECONOMIA

04/2013 - Anatomia de la dispersió urbana a Barcelona

La dispersió urbana és un greu problema econòmic i ambiental per les grans ciutats com Barcelona ja que encareix els serveis públics i augmenta el cost energètic. Malgrat diversos treballs anteriors ja havien tractat aquest tema, un estudi elaborat a la UAB l'aborda ara més profundament arribant a la conclusió que, en els últims anys, per una banda, la població s'ha dispersat i la densitat ha caigut però, per l'altra, Barcelona és ara una regió urbana més ben comunicada i estructurada del que ho era fa 20 anys.

Referències

Ivan Muñiz, Miquel-Angel García-López. "Anatomía de la dispersión urbana en Barcelona" Revista Eure, nº 116, pp. 191-221, 2013.

La dispersió urbana (*sprawl*) és un dels principals problemes econòmics i ambientals de les grans ciutats: encareix el subministrament de serveis públics, obliga a llargs desplaçaments entre el lloc d'habitatge i el de treball, dificulta l'oferta de transport públic, incideix de forma positiva en el consum d'energia, en les emissions de CO_2 i en la petjada ecològica, i suposa una seriosa amenaça pels ecosistemes locals.

El problema de la dispersió urbana a Espanya no es pot entendre sense tenir present les necessitats de sòl vinculades a l'àmplia oferta immobiliària -una bona part de naturalesa especulativa- que pretenia donar resposta a una demanda d'habitatge desbocada. La desregulació del sòl, les expectatives de valoració dels immobles, el blanqueig de capitals o la manca d'expectatives per part dels agricultors expliquen l'elevat consum de sòl que s'ha donat a Espanya durant els últims vint anys.

Diferents estudis han abordat el problema de la dispersió urbana a la Regió Metropolitana de Barcelona (RMB), que consta de 164 municipis i 4.7 milions de persones. El problema d'aquests treballs és que només solen ocupar-se del ritme de consum de sòl per a fins urbans, quan la dispersió urbana és un fenomen de naturalesa polièdrica que requereix una anàlisi més profunda.

La literatura especialitzada detecta almenys 5 dimensions diferents de la dispersió urbana: a) baixa densitat, b) descentralització, c) desconcentració, d) discontinuïtat ie) desestructuració. Els resultats obtinguts indiquen que, entre 1986 i 2001, el consum de sòl urbà a la RMB ha estat gairebé tan intens com en altres ciutats espanyoles com Madrid o València, de manera que la densitat de població i la densitat d'ocupació mitjana han caigut. D'altra banda, població i ocupació s'han descentralitzat i desconcentrat.

En contrast amb això, la RMB ni s'ha fragmentat ni tampoc desestructurat, sinó tot el contrari. En l'actualitat, l'RMB és una regió urbana més contínua i millor estructurada a partir de les infraestructures de transport i els centres d'ocupació que en el passat recent. Tot i això, l'elevat consum de sòl suposa un atemptat evident sobre la sostenibilitat global del model espacial de l'RMB.

Ivan Muñiz
Departament d'Economia Aplicada
Ivan.Muniz@uab.cat

A FONS

Una anàlisi dels efectes de la recessió econòmica a Espanya

Un estudi realitzat a la UAB quantifica l'impacte de les pertorbacions internes i externes que van afectar l'economia espanyola en el període 2008-09. Els autors han avaluat l'impacte sobre les principals variables macroeconòmiques amb un model matemàtic que capta tant efectes directes com indirectes que es produeixen en l'economia.
[+]

A FONS

El final dels cultius tradicionals a Catalunya

Un grup d'investigadors de la UAB, la UB i la UdLL ha estudiat la transició de cultius tradicionals a cultius moderns a finals del segle XIX a Catalunya. De la utilització d'adobs, branques i fulles com a fertilitzants, i una plena integració dels sistemes agraris orgànics, es va passar a una agricultura i ramaderia industrialitzades, productives però insostenibles, a partir de la segona meitat del segle XX.
[+]

A FONS

Sota quines condicions funcionen (o no) els incentius econòmics?

S'ha de pagar els estudiants per que millorin el seu rendiment? Augmentarien les donacions de sang amb incentius econòmics? Es poden inculcar hàbits saludables a base d'incentius? Contestar aquests tipus de preguntes mitjançant la determinació dels factors del funcionament dels incentius és l'objectiu de la recerca d'un grup d'investigadors de la UAB.
[+]

AVENÇOS

Com gestionem els recursos pesquers?

Investigadors de la UAB han realitzat un estudi que proposa nous mètodes per calcular la gestió dels recursos pesquers. A diferència dels actuals índexs, aquest nou càlcul té en compte l'estació en què els peixos són capturats i la indústria pesquera que captura diferents espècies de peixos al mateix temps.
[+]

2013 **Universitat Autònoma de Barcelona** DL B.11870-2012 ISSN 2014-6388